

Tytuł projektu: Metainferencjalne ujęcie logicznej konsekwencji
Główny badacz: Bogdan Dicher

Biorąc wszystko pod uwagę, ludzie są całkiem dobrzy w rozumowaniu dedukcyjnym. Musimy być: w końcu zamieniliśmy badanie poprawnego rozumowania dedukcyjnego w dyscyplinę matematyczną, logikę. Logicy używają mniej ekstrawaganckiego terminu na określenie tego, co studiuje logikę. Nazywają to relacją konsekwencji. Logika to nauka o logicznych relacjach konsekwencji, tj. o warunkach formalnych, w których pewne przesłanki pociągają za sobą pewne wnioski. Z przedmatematycznej historii logiki odziedziczyliśmy pogląd o logicznej konsekwencji określonej przez ważne wnioski między nosicielami prawdy (zdania, twierdzenia, sądy itp.). Ten paradygmat owocnie napędza współczesną logikę od ponad wieku. Jednak jego płodność nie jest bezproblemowa. Wręcz przeciwnie, im głębsza była nasza znajomość logiki, tym więcej problemów leżących u jej podstaw zostało odkrytych. Nie ma w tym nic dziwnego. Zaskakująca jest głębia ujawnionych problemów. Wiele z nich dotyka samego sedna pojęcia konsekwencji. Jak jest prawidłowe rozszerzenie logicznej konsekwencji? Czy jest tylko jedno prawidłowe rozszerzenie, czy też kilka, równie poprawnych rozszerzeń? Jakie są podstawowe właściwości relacji konsekwencji? Jak logiczna konsekwencja łączy się z codziennym rozumowaniem? Projekt ten będzie badał i bronił nowego ujęcia relacji konsekwencji, które odrzuca pogląd, że logiczne konsekwencje są determinowane przez ważne wnioski między nosicielami prawdy. Pogląd, który należy wyartykułować i bronić, jest taki, że relacje konsekwencji są określane przez ważne wnioski między wnioskami, tj. metawnioskami.